

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

Методичні рекомендації
до виконання для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
освітньої програми «Міжнародні економічні відносини»

2-ге видання, перероблене і доповнене

Електронний ресурс

УДК 339.9:378.091.33-028.21(072)

К 32

Рецензенти:

Т. Ф. Ларіна – доктор економічних наук, професор кафедри економіки та бізнесу Державного біотехнологічного університету;

В. Б. Родченко – доктор економічних наук, професор кафедри управління та адміністрування, директор ННІ «Каразінська школа бізнесу» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

*Затверджено до розміщення в мережі Інтернет рішенням Науково-методичної ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 9 від 25 червня 2026 року)*

Кваліфікаційна робота магістра : методичні рекомендації до виконання для
К 32 здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня освітньої програми
«Міжнародні економічні відносини» [Електронний ресурс] / уклад. Л. І. Григорова-
Беренда, О. А. Довгаль, А. С. Зайцева, О. В. Ханова. – 2-ге вид., перероб. і доп. –
Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2026. – (PDF 46 с.)

Видання містить загальні рекомендації до виконання кваліфікаційних робіт для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми «Міжнародні економічні відносини», а саме: вимоги та пояснення щодо структури кваліфікаційної роботи магістра, змісту окремих її розділів, оформлення роботи в цілому, її складових та елементів, порядку рецензування роботи, допуску до захисту та захисту випускних кваліфікаційних робіт.

УДК 339.9:378.091.33-028.21(072)

© Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2026

© Григорова-Беренда Л. І., Довгаль О. А., Зайцева А. С., Ханова О. В., уклад., 2026

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Збір і опрацювання фактичного матеріалу	7
2. Структура й зміст кваліфікаційної роботи магістра	8
2.1. Титульний аркуш	9
2.2. Завдання	9
2.3. Зміст	9
2.4. Вступ	9
2.5. Основна частина	12
2.6. Висновки	13
2.7. Список використаних джерел	13
2.8. Додатки	13
3. Оформлення кваліфікаційної роботи	14
3.1. Оформлення тексту	14
3.2. Оформлення елементів тексту	15
3.3. Нумерація сторінок	15
3.4. Оформлення ілюстрацій	15
3.5. Оформлення таблиць	15
3.6. Формули	16
3.7. Посилання на джерела	16
3.8. Оформлення списку використаних джерел	17
3.9. Оформлення додатків	18
4. Рецензування магістерської роботи	18
5. Порядок допуску до захисту	18
6. Захист випускних кваліфікаційних робіт	21
Додатки	26
Додаток А Типова тематика кваліфікаційних робіт магістра	26
Додаток Б Приклад оформлення титульного аркуша	30
Додаток В Приклад оформлення завдання до кваліфікаційної роботи	31
Додаток Д Приклад оформлення змісту роботи	33
Додаток Ж Приклад оформлення завдань дослідження	34
Додаток З Приклад оформлення назв та тексту розділів і підрозділів	35
Додаток К Приклад оформлення рисунків	36
Додаток Л Приклад оформлення таблиць	36
Додаток М Зразок оформлення висновків до розділу	37
Додаток Н Зразок оформлення висновків дослідження	38
Додаток П Зразок оформлення списку використаних джерел	39
Додаток Р Приклад оформлення списку використаних джерел	41
Додаток С Приклад оформлення анотації	43
Додаток Т Приклад оформлення зовнішньої рецензії на кваліфікаційну роботу магістра	44
Додаток У Форма заяви щодо перевірки кваліфікаційної роботи на наявність запозичень з інших документів	45

ВСТУП

Кваліфікаційна робота магістра – це індивідуальне завдання науково-дослідницького та практичного характеру, яке виконує здобувач вищої освіти на завершальному етапі фахової підготовки та є однією з форм виявлення теоретичних і практичних знань, умінь їх застосовувати при розв’язуванні конкретних завдань.

Кваліфікаційна робота передбачає розв’язання складної задачі або проблеми у сфері міжнародних економічних відносин, що потребує здійснення досліджень та/або інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

Метою виконання кваліфікаційної роботи є:

- систематизація, закріплення й розширення теоретичних і практичних знань, отриманих здобувачем вищої освіти у процесі навчання;
- розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою проведення досліджень для вирішення практичних завдань в умовах конкретного підприємства або організації;
- адаптація теоретичних моделей і практичного досвіду управління, виявлення підготовки студента до самостійної роботи в умовах сучасної ринкової економіки і світового господарства.

Під час написання роботи здобувач вищої освіти має показати:

- умінь знаходити, опрацьовувати й аналізувати інформацію з різноманітних джерел;
- умінь використовувати в професійній діяльності методи аналізу та моделювання міжнародних процесів;
- здатність проводити дослідження з актуальних питань міжнародних економічних відносин;
- здатність проводити комплексні дослідження й моніторинг світових і регіональних ринків товарів та послуг, стану зовнішньоекономічної діяльності країн;
- здатність діагностувати стан економічного середовища підприємств та організацій;
- здатність розробляти елементи зовнішньоекономічної стратегії розвитку регіонів та держав, різноманітні програми економічного розвитку;
- здатність визначати територіальну організацію та оцінювати економічний потенціал регіонів щодо стану та перспектив розвитку зовнішньоекономічних зв’язків.

Виконання та захист кваліфікаційної роботи магістра є підсумковим етапом атестації здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Міжнародні економічні відносини». Відповідно до стандартів вищої освіти України та принципів студентоцентрованого навчання, кваліфікаційна робота виступає комплексним інструментом перевірки та об'єктивного оцінювання рівня сформованості у випускника програмних компетентностей та досягнення ним програмних результатів навчання (ПРН).

У процесі підготовки, написання та публічного захисту кваліфікаційної роботи магістрант має продемонструвати набуття таких компетентностей, визначених освітньою програмою «Міжнародні економічні відносини»:

- *Інтегральна компетентність*: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері міжнародних економічних відносин або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.

- *Загальні компетентності (ЗК)*: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність проведення досліджень на відповідному рівні; здатність спілкуватися іноземною мовою в науковій та професійній сферах; здатність генерувати нові ідеї (креативність).

- *Спеціальні (фахові) компетентності (СК)*: здатність здійснювати теоретичний та прикладний аналіз стану й тенденцій розвитку міжнародних економічних відносин; здатність обґрунтовувати та розробляти стратегії міжнародної економічної діяльності суб'єктів господарювання; здатність оцінювати результати та ризики міжнародної діяльності; здатність самостійно організовувати та проводити наукові дослідження у сфері МЕН з використанням сучасного математичного, статистичного та економетричного інструментарію.

Кваліфікаційна робота магістра є наскрізним критерієм підтвердження досягнення здобувачем ключових програмних результатів навчання (ПРН), зокрема:

- оцінювати, аналізувати та прогнозувати розвиток процесів у світовому господарстві та міжнародній економічній політиці.

- обґрунтовувати управлінські рішення щодо виходу підприємств на зовнішні ринки та оптимізації їхньої міжнародної операційної діяльності.

- самостійно планувати, організовувати та здійснювати наукові дослідження актуальних проблем міжнародної економіки, критично оцінювати отримані результати та формулювати аргументовані висновки й рекомендації.

- презентувати результати власного наукового пошуку у формі доповідей, наукових публікацій та захищати їх у процесі відкритої наукової дискусії.

Таким чином, оцінювання кваліфікаційної роботи магістра базується на принципах прозорості та об'єктивності вимірювання зазначених результатів

навчання, що забезпечує високу якість вищої освіти та повну відповідність випускників сучасним вимогам ринку праці та міжнародного академічного простору.

Діяльність студента під час виконання кваліфікаційної роботи магістра починається з вибору теми й отримання на кафедрі завдання з методичними рекомендаціями щодо її розробки. Студенти можуть запропонувати власну тему кваліфікаційної роботи з обґрунтуванням доцільності її розроблення, продовжити виконання бакалаврської роботи, яка була успішно захищена раніше на кафедрі, або обрати з запропонованого переліку, що міститься в цих рекомендаціях (додаток А). Тематика кваліфікаційних робіт магістра визначається й затверджується кафедрою міжнародних економічних відносин та логістики.

Вже на етапі вибору теми починається співпраця студента з керівником кваліфікаційної роботи. Для систематизації підготовки кваліфікаційної роботи студент розробляє і погоджує з керівником її детальну структуру. Керівник магістерської роботи призначається наказом ректора про затвердження тем випускних кваліфікаційних робіт.

До основних функцій керівника роботи належать:

- допомога студенту в уточненні теми роботи і розробці її плану;
- орієнтація на збір необхідної для написання роботи інформації в період переддипломної практики;
- рекомендації щодо вибору літературних джерел: наукової, методологічної та спеціальної літератури;
- консультації щодо змісту роботи;
- контроль за виконанням окремих етапів роботи;
- поради щодо оформлення роботи, підготовки доповіді та графічних матеріалів;
- складання відгуку на кваліфікаційну роботу магістра.

Керівник кваліфікаційної роботи звертає увагу здобувача вищої освіти на недоліки в роботі (стиль викладу, оформлення, зміст підрозділів тощо), але не виправляє їх сам.

Після остаточного оформлення чистового варіанта магістерської роботи студент і керівник роботи ставлять свої підписи на титульному аркуші магістерської роботи. Магістерська робота виконується у формі рукопису. Під час викладу матеріалу кваліфікаційної роботи магістра мають бути аргументованість думок і точність наведених даних.

1. ЗБІР І ОПРАЦЮВАННЯ ФАКТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ

Почати роботу доцільно з визначення кола джерел і літератури, необхідної для самостійного вивчення і подальшого розкриття теми. У цьому основну допомогу студенту, крім керівника, може надати методична література, періодичні видання, ресурси мережі Інтернет тощо.

Кожне з джерел є по-своєму важливим. Праці вчених, фахівців, законодавчі та нормативні акти є методологічною і методичною основою роботи над темою. Монографії та статті дозволяють глибоко проаналізувати сутність і причинно-наслідкові зв'язки явищ, що вивчаються. Статистичні збірники і довідники дають можливість знайти необхідні факти та цифри, що підтверджують ті чи інші теоретичні положення і висновки.

Суттєву допомогу в отриманні необхідної статистичної інформації та корисних знань теоретико-методичного характеру можуть надати інтернет-ресурси. При підборі літератури та інформаційних джерел, інтернет-ресурсів необхідно враховувати, якою мірою вони відповідають безпосередньо даній темі, розкривають її зміст. Обираючи джерело, слід звернути увагу на рік видання джерела (книги, брошури, статті). Інформаційна база повинна містити актуальні публікації за останні 3–5 років, що відображають сучасний стан проблеми, проте не виключає використання фундаментальних класичних праць у галузі економічної теорії та міжнародних економічних відносин.

При вивченні незнайомої літератури зустрічаються нові поняття, визначення. Кожне з них слід виписати окремо, а потім за допомогою довідників знайти їх смислове значення.

Після опрацювання джерельної бази здобувач вищої освіти отримує загальне уявлення про місце й роль даної теми в сфері міжнародних економічних відносин, визначає її найважливіші проблеми. Потім вивчає документальні матеріали, що належать до питань теми.

Випускнику слід враховувати те, що робота не обов'язково має включати весь зібраний матеріал. Для написання тексту магістерської роботи слід обирати основні проблеми, які дають можливість повно розкрити зміст теми.

Доцільно послідовно й чітко підсумувати сутність даних питань. Матеріали, що наводяться в роботі, мають бути логічно взаємопов'язаними, щоб кожний подальший матеріал був продовженням попереднього і впливав з наведених висновків. Формулювання мають бути точними, зрозумілими, мають висловлюватися грамотно. Недостатньо чітка позиція і бідна, невиразна мова викладу завжди ускладнює сприйняття тексту, збіднює зміст роботи. Кожна

наступна структурна частина роботи (розділ і підрозділ) має бути логічним продовженням попередньої.

Текст магістерської роботи ілюструється графічно-розрахунковими матеріалами. Відбираючи практичний матеріал, слід звернути увагу на оформлення додатків, уміти правильно їх підготувати й пов'язати між собою, робити на них посилання в тексті роботи (наприклад: дод. А, або див. дод. А, якщо на нього є посилання в тексті декілька разів).

2. СТРУКТУРА Й ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Магістерська робота складається з таких частин, що розташовуються в чіткій послідовності:

- титульний аркуш (додаток Б);
- завдання до магістерської роботи (додаток В);
- анотацію українською та англійською мовами обсягом до 500 слів; (додаток С)
- зміст;
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (якщо є).

Крім того, до магістерської роботи додаються:

- письмовий відгук керівника магістерської роботи з характеристикою діяльності випускника під час виконання роботи;
- письмова рецензія зовнішнього рецензента (завірена печаткою установи, де працює рецензент) з оцінкою кваліфікаційної роботи за прийнятою шкалою оцінки знань;
- електронна копія роботи у форматі pdf з типовою назвою файлу: Ivanenko_diplom_Grygorova_MEV_18.11.26.pdf;
- фотокопія опублікованої статті та/або тез конференції з тематики роботи з вихідними даними: титульний аркуш й друга (або остання) сторінка з даними збірника, вступ (частина, де зазначена публікація студента) або фотокопія сертифікату учасника конференції;
- звіти: протокол контролю оригінальності кваліфікаційної роботи, протокол аналізу звіту подібності науковим керівником, протокол аналізу звіту подібності завідувача кафедри, висновки щодо можливості проведення захисту кваліфікаційної роботи.

Місцеположення додаткових документів – вклеєний конверт формату А5 на жорсткій обкладинці в кінці кваліфікаційної роботи.

2.1. ТИТУЛЬНИЙ АРКУШ

Титульний аркуш магістерської роботи оформляється за встановленою формою (додаток Б). На титульному аркуші обов'язковою є наявність підписів студента та наукового керівника.

2.2. ЗАВДАННЯ

Завдання надається керівником здобувачу вищої освіти після затвердження теми дослідження (додаток В). Пункти завдання виконуються студентом протягом зазначеного в ньому терміну. Завдання є частиною кваліфікаційної роботи, надається після титульного аркуша, не нумерується, але входить до загальної кількості сторінок. Друкується з обох боків на 1 аркуші.

2.3. ЗМІСТ

Зміст відображає послідовність розташування складових частин магістерської роботи: вступу, назви всіх розділів і підрозділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. У змісті вказується номер сторінки, з якої починається виклад кожної частини (додаток Д).

2.4. ВСТУП

Обсяг – **2-3 сторінки** тексту рукопису. У вступі:

- обґрунтовується актуальність обраної теми;
- аналізується ступінь вивчення проблеми в літературі;
- визначаються мета й завдання роботи;
- визначаються об'єкт і предмет дослідження;
- вказуються використані методи та інформаційна база дослідження;
- наводиться апробація результатів дослідження;
- розкривається структура роботи.

Обґрунтування актуальності обраної теми – початковий етап будь-якого дослідження. Магістерська робота є кваліфікаційною роботою, і те, як автор уміє обрати тему і наскільки правильно він її розуміє й оцінює з погляду своєчасності та соціальної значущості, характеризує його наукову зрілість і професійну підготовку. Висвітлення актуальності має бути небагатослівним: досить у межах 1-2 абзаців показати головне – сутність проблемної ситуації, що визначає значення й своєчасність теми дослідження.

Ступінь вивчення проблеми – це коротка характеристика раніше виконаних досліджень з даної тематики. Тут слід назвати авторів, що вивчають або вивчали дану проблематику, оцінити якість і глибину їх розробок, коротко викласти різні точки зору і підходи до вирішення того чи іншого питання, пропозиції окремих авторів, а також висловити своє ставлення до вирішення проблеми, запропонувавши правильний та економічно обґрунтований варіант її вирішення.

Від доказу актуальності та ступеня вивчення обраної теми логічним є перехід до формулювання **мети дослідження**, а також конкретних **завдань**, які слід вирішити згідно з цією метою.

Метою будь-якого економічного дослідження є отримання певного конкретного результату – обґрунтування специфіки діяльності, поглиблення теоретичних засад дослідження, розробка практичних напрямів розвитку, оцінка рівня розвитку, виявлення недоліків і проблем, обчислення нових показників, розробка або поліпшення методики, формулювання програми розвитку, встановлення параметрів і властивостей об'єкта тощо. Процес виконання роботи (вивчення, дослідження, виробництво тощо) не є метою.

Формулювання завдань дослідження наводиться у вигляді переліку: розкрити ..., схарактеризувати ..., узагальнити ..., проаналізувати ..., виявити ..., обґрунтувати ..., розробити ..., ідентифікувати ..., дослідити тощо. Постановку завдання слід робити ретельно, оскільки опис їхнього вирішення має становити зміст підрозділів магістерської роботи. Тобто кількість завдань дорівнює кількості підрозділів роботи: усього 9 завдань по 3 завдання на кожен розділ роботи (додаток Ж).

Крім того, результати виконання кожного із завдань відображаються у відповідному пункті загальних висновків дослідження (додаток Н). Тобто висновки роботи за кількістю та змістом мають відповідати завданням дослідження, які, у свою чергу, відповідають структурі роботи. Таким чином пов'язуються між собою зміст (структура), завдання та висновки дослідження.

Вступ також має містити визначення об'єкта та предмета дослідження.

Об'єкт дослідження – це явище або процес, що потребує вивчення; ним може бути також певна сукупність відносин різних аспектів теорії та практики науки, що надає джерело інформації для дослідження.

Предмет наукового дослідження знаходиться в межах об'єкта і відображає лише певну сторону об'єкта – суттєві зв'язки та відносини, властивості, аспекти, функції, що є головним для даного дослідження.

Наприклад:

Об'єктом дослідження є процес прямого іноземного інвестування в промисловість України. **Предметом** дослідження визначено мотиваційні механізми та сучасні заходи зі стимулювання іноземних інвестицій, теоретичні та практичні питання щодо підвищення їх ефективності.

Використані методи дослідження. Методика – це спосіб, алгоритм виконання дослідження. Перераховуються різні методи дослідження, використані у роботі.

Наприклад:

Для виконання дослідження використано комплекс методів, включаючи: теоретичний аналіз і узагальнення – для вивчення наукових підходів до митного регулювання міжнародної торгівлі та визначення його основних концепцій; порівняльний метод – для аналізу відмінностей та спільних рис митного регулювання в країнах ЄС та Україні; статистичний аналіз – для оцінки динаміки міжнародної торгівлі та впливу митної політики на економічні показники; системний підхід – для комплексного аналізу митного регулювання як елемента економічної політики держави.

У характеристиці *інформаційної бази дослідження* слід зазначити найважливіші джерела наукового пошуку та отримання інформації.

Наприклад:

Інформаційна база включає наукові праці українських та іноземних авторів, аналітичні та статистичні звіти та огляди Організації економічного співробітництва та розвитку, Світового банку, Міністерства економіки та комунікацій Естонії, Європейської комісії, Міжнародного інституту розвитку менеджменту (IMD), Департаменту з економічних і соціальних питань ООН, Інституту Портуланс, Міжнародного союзу електров'язку, Всесвітньої організації інтелектуальної власності тощо.

Апробація результатів дослідження. Наводяться дані щодо участі автора в конференціях, публікаціях. Апробація результатів дослідження для магістрів є обов'язковою.

Наприклад:

Основні результати дослідження представлені на XX науково-практичній конференції молодих вчених «Актуальні проблеми світового господарства і міжнародних економічних відносин» (м. Харків, 28 лютого 2025 р.).

Завершується вступ стандартною фразою: «Робота складається зі вступу, N розділів, висновків; містить N сторінок тексту, N рисунків, N таблиць, N додатків. Список джерел включає N публікацій».

2.5. ОСНОВНА ЧАСТИНА

Обсяг – приблизно **70–75 сторінок**, або 70-75 % тексту рукопису. Тут розкривається основний зміст магістерської роботи.

Основна частина має складатися з **3-х розділів**. В середині розділу зазвичай розглядаються декілька самостійних питань, які виділяються в окремі підрозділи. Зміст розділів має відповідати їхній назві й загальній темі роботи.

Перший розділ – теоретико-методичний, присвячується об'єкту дослідження. Містить літературний огляд і методичні підходи щодо тематики дослідження. Обсяг розділу – приблизно **16-20 сторінок у 2-3 підрозділах**. У ньому формулюють проблематику дослідження, розглядаються точки зору фахівців, представників шкіл і течій, основні теорії та концепції, обґрунтовуються й розкриваються методичні підходи до дослідження. У цьому розділі має бути показано теоретичні підходи до даної проблеми, визначено методи, найбільш прийнятні для вирішення проблеми.

Підрозділ 1.2 або 1.3 присвячується методичним підходам до дослідження і називається «Методичні підходи...», «Методи дослідження...» або «Методика дослідження...».

Другий розділ – аналітичний, присвячується предмету дослідження. У ньому характеризується сучасний стан предмета дослідження, його динаміка, вплив різноманітних чинників, проводиться аналіз існуючих проблем, тенденцій. Виклад матеріалу підпорядковують одній провідній ідеї, чітко визначеній темою роботи. За обсягом це найбільший розділ, в якому має бути приблизно **30–35 сторінок у 3 підрозділах**.

Третій розділ присвячується результатам наукового пошуку. Має містити **самостійні розрахунки** випускника за тематикою дослідження та висновки згідно з ними, власне бачення аспектів проблеми, що досліджується (економічна ефективність, прогнозування, моделювання, розробка механізму тощо). Обсяг розділу становить **18-20 сторінок у 2-3 підрозділах**.

Текст роботи має бути лаконічним, без надмірно доповідних описів відомих речей, повторів або відхилень від основної теми та обов'язково містити посилання на використані літературні джерела, останні публікації в періодичній літературі з проблеми, що досліджується. Не слід ускладнювати текст великими масивами законодавчих актів.

Після 1–3 розділів магістерської роботи мають бути наведені «Висновки до ... розділу» (додаток М).

2.6. ВИСНОВКИ

Обсяг – **3–4 сторінки** згідно з поставленими завданнями (додаток Н). Тут викладаються висновки і пропозиції, що є предметом захисту, – кінцеві результати виконаної роботи, що доводять досягнення автором поставленої мети дослідження.

Висновки і пропозиції формулюють за нумерованими пунктами (1, 2, 3 тощо). У цьому розділі необхідно надати підсумок усієї виконаної роботи. Висновки і пропозиції мають бути сформульовані в тезовій формі чітко, зрозуміло; відображати зміст роботи, її теоретичне і практичне значення. Кожен пункт висновків складається з двох логічних частин – **твердження** («визначено...») і **доказу** («тому що...», «на підставі...»). Висновки доцільно підкріплювати отриманими даними аналізу та моделювання (результати обчислень, схеми, механізми тощо), що доводять глибину проведеного дослідження. Загальний опис не є висновком.

Усі частини магістерської роботи мають бути логічно пов'язані між собою і доповнювати одна одну.

2.7. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Після тексту магістерської роботи наводиться список використаних джерел (див. пункт 3.8) (додатки П, Р). Кількість джерел літератури має складати не менше **60 найменувань**, включаючи посилання на інтернет-ресурси. За виключенням класичних, фундаментальних наукових праць до переліку літературних джерел недоцільно вносити праці, термін видання яких перевищує 5 років.

2.8. ДОДАТКИ

Додатки (якщо вони є у роботі) розміщуються після списку використаних джерел. Вони містять необхідний ілюстрований і довідковий матеріал, що служить початковою базою для розрахунків, а саме:

- таблиці допоміжних цифрових даних;
- проміжні формули й розрахунки;
- законодавчі акти;
- заповнені бланки різних документів;

- інструкції та методики;
- описи алгоритмів і програм, виконаних на ЕОМ;
- зразки документів.

Використовуючи в тексті роботи будь-які матеріали або дані з додатків, слід робити посилання на відповідний додаток.

3. ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

3.1. ОФОРМЛЕННЯ ТЕКСТУ

Текст кваліфікаційної роботи магістра набирається на комп'ютері через півтора інтервали на стандартних аркушах формату А4 (210×297 мм) без рамки, не лінованих. Поля: з лівого боку – 30 мм, з правого – 15 мм, зверху – 20 мм, знизу – 20 мм. Абзацний відступ має бути скрізь однаковий – 10 мм. Друкування тексту проводиться на одній стороні аркуша (фарбою чорного кольору середньої жирності). Шрифт – Times New Roman, розмір – 14 пт.

Окрім чіткого дотримання описаних вище норм оформлення роботи, слід також дотримуватися таких загальних правил оформлення текстів:

- не допускається наявність у тексті подвійних пробілів, пробілів перед початком та після абзацу, пробілів перед знаками пунктуації (крапками, комами, двокрапками тощо);
- в усьому тексті роботи використовуються однакові типи маркерів для маркованих списків, причому допускається вживання лише таких маркерів: «–», «а)», «1.», «1)» (без лапок);
- в усьому тексті роботи використовуються однакові типи лапок: «текст»;
- стиль «напівжирний» у тексті застосовується лише при оформленні заголовків розділів та підрозділів роботи, а також для позначення заголовків елементів вступу («Актуальність дослідження», «Мета дослідження» тощо). Для інших цілей він не використовується;
- стиль «курсив» у тексті може використовуватись для позначення окремих визначень тексту, на які автор хоче звернути увагу; стиль «підкреслений» у тексті не використовується.

Обсяг роботи з урахуванням додатків – не більше **100–110 сторінок**, але не менше **80 сторінок**.

У тексті бажано уникати складних і громіздких пропозицій. Не слід писати в роботі «я думаю», «я пропоную» тощо. Висловлювати матеріал рекомендується від першої особи множини «*на нашу думку*» (тобто на Вашу і керівника).

У роботі допускаються тільки загальноприйняті скорочення слів (СНД, ООН та ін.). Інші аббревіатури розшифровуються при використанні в тексті

вперше. Надалі – скорочено. Посилання на таблиці, рисунки робляться в тексті (додатки К, Л).

3.2. ОФОРМЛЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ТЕКСТУ

Текст роботи розбивається лише на розділи та підрозділи, які мають порядкові номери. Підпунктів у тексті не має бути.

Розділи основної частини нумеруються арабськими цифрами в межах усієї роботи (наприклад, Розділ 1.). Підрозділи нумеруються двома арабськими цифрами: перша цифра означає номер розділу, друга – номер підрозділу. Наприклад: 2.3... (другий розділ, третій підрозділ).

Назви розділів роботи пишуться з нової сторінки великими літерами по центру (шрифт – жирний). Перенесення частини слова в назві не допускається. Перед назвою підрозділу витримується інтервал в 1 рядок. Заголовки підрозділів друкують маленькими напівжирними літерами (крім першої великої) з абзацного відступу.

Крапка після назв розділів, підрозділів, таблиць, діаграм, графіків тощо не ставиться (додаток З).

3.3. НУМЕРАЦІЯ СТОРІНОК

Нумерація сторінок роботи має бути наскрізною, включаючи список літератури і додатки. Першою сторінкою є титульний аркуш, другою та третьою – завдання до кваліфікаційної роботи, четвертою – анотація, далі - зміст роботи тощо. Номер сторінок проставляються арабськими цифрами в правому верхньому куті аркуша.

3.4. ОФОРМЛЕННЯ ІЛЮСТРАЦІЙ

Усі ілюстрації (схеми, графіки, діаграми, креслення тощо) іменуються рисунками, в тексті вони іменуються словом «Рис...» з позначенням номера розділу і номера рисунка в його межах. Підпис до рисунка й джерело походження розташовується під ним (додаток К).

3.5. ОФОРМЛЕННЯ ТАБЛИЦЬ

Усі таблиці мають назви, що характеризують їхній зміст. У правому верхньому куті над назвою таблиці пишеться слово «Таблиця» з позначенням номера розділу й номера таблиці в його межах. Назва таблиці пишеться над таблицею, вирівнювання – по центру. Крапка після назви таблиць не ставиться (додаток Л).

Таблиці, наведені в додатку, нумеруються як додатки. Заголовки в рядках таблиці слід писати стисло і зрозуміло, без скорочень слів. У графах таблиці обов'язково вказуються одиниці виміру. До кожної таблиці надається примітка з посиланням на джерело, звідки взяті цифрові дані. Таблиці не переносяться, містяться на одному аркуші. Посилання на таблицю має бути в тексті (наприклад, табл. 2.1). Якщо таблиця за розміром наближається до формату А4, її доцільно перенести до додатків. При оформленні великих таблиць допускається використання одиничного інтервалу між строками та зменшення шрифту до 12 пт.

3.6. ФОРМУЛИ

Усі математичні формули і вирази, які є в роботі, необхідно пояснити. Якщо формула запозичена з літератури, можна обмежитися посиланням на джерело і розкрити сутність символів, що входять у неї. Оригінальні формули пояснюються в ході їх обґрунтування. При цьому наводяться не всі елементарні проміжні результати, а лише основні етапи виведення формули і кінцевий результат.

Позначення величин пояснюють при їх першій появі в тексті. Доцільно пояснювати всі позначення, що містить заключна формула, особливо якщо ця формула є розрахунковою.

Усі математичні вирази, а також знаки математичних дій у тексті з метою досягнення єдиного стилю друкуються прописними літерами. При написанні математичних формул особливу увагу слід звертати на чітке виділення індексів і показників ступеня, розташування і довжину дробової риски тощо.

Формули в магістерській роботі мають нумеруватися в межах розділу. Номер формули розташовується в круглих дужках і нумерується на правій стороні аркуша на рівні останнього рядка формули.

Наприклад:

$$T = \frac{E+I}{\text{ВВП}} * 100\% \quad (1.1) [22, \text{с. 27}]$$

Формули та інші моделі, які використовуються в роботі, надаються в підрозділі 1.3 з посиланням на них в інших структурних частинах дослідження.

3.7. ПОСИЛАННЯ НА ДЖЕРЕЛА

Усі наведені в магістерській роботі цитати, перефразовані положення і цифрові дані, отримані іншими авторами, повинні мати посилання на джерело. Посилання наводяться після згадки джерела або цитати з нього, для цього

проставляють розташований у квадратні дужки порядковий номер, під яким це видання значиться в списку літератури, номер сторінки. Якщо посилення здійснюється відразу на декілька джерел, вони відокремлюються одне від одного крапкою з комою.

Наприклад:

[6]

[6; 7; 8–10]

[15, с. 28–29]

[89, с. 133–137, 208–209]

[19, с. 8; 20, с. 44–48]

3.8. ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Перелік використаних джерел може бути оформлений у такому вигляді:

1. В алфавітному порядку.
2. У певній послідовності:
 - закони України;
 - укази Президента України;
 - декрети і постанови Кабінету Міністрів України;
 - монографії, книги, статті, збірки документів;
 - іноземні джерела;
 - статистичні щорічники і бюлетені.
 - ресурси електронних бібліотек.

Бібліографічний список нумерується від першої до останньої назви. Підзаголовки до окремих типів документів не робляться, кожен документ нумерується окремо.

До списку варто включати переважно нові джерела інформації, видані не раніше 2022 року

Список джерел оформлюється або за *ДСТУ 8302:2015* або з використанням міжнародного стилю *APA (American Psychological Association style)*. Зразки оформлення різних літературних джерел наведено в додатку П. Приклад оформлення списку використаних джерел – в додатку Р.

3.9. ОФОРМЛЕННЯ ДОДАТКІВ

Додатки до магістерської роботи слід оформляти як продовження тексту, кожен додаток має починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований вгорі рядковими літерами симетрично до тексту сторінки. Праворуч рядка над заголовком має бути надруковане слово «Додаток» і прописна буква, що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно прописними буквами алфавіту: А, Б, В, Д, Ж, Е, З, К, Л, М, Н, П, Р, С, Т тощо. Виключається вживання букв Г, Ґ, Є, І, Ї, О, Ч, Ї.

Додатки повинні мати наскрізну з текстом нумерацію сторінок.

4. РЕЦЕНЗУВАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Рецензенти призначаються завідувачем випускової кафедри з числа викладачів економічних кафедр (крім випускової кафедри) закладів вищої освіти або фахівців-практиків за спеціальністю з вищою освітою.

У рецензії наголошується актуальність теми, міститься короткий, але глибокий розбір змісту магістерської роботи з обов'язковими конкретними критичними зауваженнями. У пункті рецензії «Використання останніх досліджень» рецензент з'ясовує знання випускником проблемних питань за темою або наводиться точка зору економістів і власна думка автора щодо поставленої проблеми.

Аналізуючи основну частину магістерської роботи, рецензент встановлює, якою мірою випускнику вдалося виявити невирішені проблеми, відзначає особистий внесок автора в їх вирішення. Рецензент відзначає позитивні та негативні сторони роботи. Разом з тим рецензент встановлює, чи повністю автор розкрив зміст теми, чи переконливо обґрунтував свої пропозиції, що можна було додатково зробити для більш аргументованого обґрунтування своїх пропозицій, для більш глибокого вивчення теоретичних положень.

Рецензія повинна мати оцінку кваліфікаційної роботи за прийнятою в університеті шкалою оцінки знань.

Форму рецензії наведено в додатку Т.

5. ПОРЯДОК ДОПУСКУ ДО ЗАХИСТУ

Магістерська робота має пройти апробацію у вигляді участі в конференції або наукової статті за темою роботи.

Допуск до захисту кваліфікаційної роботи визначається рішенням випускової кафедри **за результатами попереднього захисту** кваліфікаційної роботи студента, який отримує ступінь магістра.

Попередньо кваліфікаційні роботи розглядаються в комісії викладачів випускової кафедри за 3–4 тижні до захисту, склад комісій формує завідувач випускової кафедри. Студент представляє комісії кваліфікаційну роботу в електронному вигляді й відповідає на поставлені запитання за її змістом. Це дозволяє виявити недоліки в роботі, вказати шляхи їх усунення тощо. Комісія приймає рішення щодо готовності кваліфікаційної роботи та допуску її до перевірки на наявність запозичень з інших документів відповідно до вимог «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна», «Порядку проведення перевірки кваліфікаційних робіт, наукових праць та навчальних видань щодо наявності запозичень з інших документів», «Кодексу академічної доброчесності Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна» та «Політики Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна щодо використання штучного інтелекту».

У разі позитивного рішення комісії щодо допуску роботи до перевірки студент (не пізніше ніж за п'ять днів до дати проведення попереднього захисту) повинен подати до випускової кафедри кваліфікаційну роботу у роздрукованому вигляді та її електронний варіант, подати заяву на ім'я ректора за формою, наведеною в Додатку У.

При отриманні позитивного висновку про відсутність неправомірних запозичень у роботі (робота визнана оригіальною), протокол контролю оригіальності кваліфікаційної роботи надається завідувачу кафедри для проведення попереднього захисту кваліфікаційної роботи. Якщо за результатами перевірки кваліфікаційна робота оцінюється як задовільно оригіальна, умовно оригіальна або неоригіальна, то завідувач кафедри (або призначений ним фахівець з теми кваліфікаційної роботи) разом із науковим керівником роботи мають проаналізувати Повний Звіт подібності роботи. Рішення про можливість або неможливість проведення попереднього захисту задовільно оригіальної або умовно оригіальної роботи приймається на засіданні кафедри, про що робиться запис у протоколі засідання кафедри та у Висновку щодо можливості попереднього захисту роботи. Якщо кафедрою прийнято рішення про неможливість допустити до попереднього захисту задовільно оригіальну кваліфікаційну роботу, студент має право протягом трьох робочих днів подати на кафедру доопрацьований та належно оформлений текст кваліфікаційної роботи.

Після ретельного аналізу роботи з боку керівника на предмет усунення виявлених запозичень можливо прийняття рішення про проведення попереднього захисту роботи, про що робиться відповідний запис у Висновку щодо можливості попереднього захисту роботи та у протоколі засідання кафедри. Якщо недоліки, що були виявлені у роботі під час перевірки антиплагіатною системою, не були ліквідовані, то **робота не допускається до захисту** в Екзаменаційній комісії. Якщо кафедрою прийнято рішення про неможливість допустити умовно оригінальну кваліфікаційну роботу до попереднього захисту, студенту дається п'ять робочих днів на коригування тексту роботи. Якщо за результатами **повторної перевірки** робота оцінюється як умовно оригінальна або неоригінальна, то **робота не допускається до захисту** в Екзаменаційній комісії. Якщо кваліфікаційна робота була класифікована як неоригінальна, а аналіз Повного Звіту подібності роботи, що був проведений фахівцями кафедри, підтверджує майже повну ідентичність текстів роботи та певних документів, розташованих в мережі Інтернет або базах даних антиплагіатної системи, то кваліфікаційна **робота не допускається до захисту** в Екзаменаційній комісії. Якщо кваліфікаційна робота здобувача вищої освіти не була допущена кафедрою до захисту в Екзаменаційній комісії, це рішення заноситься до протоколу засідання кафедри та до Висновку щодо можливості попереднього захисту роботи. Студент, кваліфікаційна робота якого була не допущена кафедрою до захисту, підлягає **відрахуванню** з університету як такий, що не виконав навчальний план.

Попередній захист кваліфікаційних робіт проходить на розширеному засіданні кафедри, після перевірки роботи на наявність запозичень з інших документів й отримання позитивного Висновку про відсутність неправомірних запозичень у роботі, відповідно до порядку та вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна». Кафедра приймає остаточне рішення щодо допуску кваліфікаційної роботи до захисту.

Готову кваліфікаційну роботу випускник підписує й передає на підпис науковому керівнику, після цього зі всіма супровідними матеріалами – на випускову кафедру, на підпис завідувачу. Рішення про допуск (рекомендацію) кваліфікаційної роботи до захисту підтверджується підписом завідувача кафедри на її титульному аркуші, а також записом у протоколі засідання кафедри.

6. ЗАХИСТ ВИПУСКНИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Захист випускних кваліфікаційних робіт проводиться на відкритих засіданнях Екзаменаційної комісії (ЕК). До ЕК випускник подає наступні матеріали:

- випускну кваліфікаційну роботу;
- ілюстративні матеріали (презентації в Microsoft Power Point і роздатковий матеріал);
- електронну копію роботи у форматі pdf з типовою назвою файлу: Ivanenko_diplom_Goncharenko_MEV_18.11.26.pdf;
- письмовий відгук керівника випускної кваліфікаційної роботи;
- письмову зовнішню рецензію на випускну кваліфікаційну роботу;
- фотокопію опублікованої статті та/або тез конференції з тематики роботи з вихідними даними або фотокопію сертифіката учасника конференції.

До Екзаменаційної комісії можуть подаватися також інші матеріали, що характеризують освітню та професійну компетентність випускника, наукову та практичну цінність виконаної ним роботи: друківані статті, документи на право інтелектуальної власності, акти про практичне впровадження результатів дипломного проектування, зразки матеріалів, макети, вироби, нові технології, оригінальні математичні моделі та програми тощо.

Захист випускних кваліфікаційних робіт проходить у наступному порядку:

- інформація завідувача кафедри про виконання випускником навчального плану;
- доповідь випускника тривалістю 8 хвилин;
- відповіді на питання членів ЕК;
- оголошення відгуку та рецензій;
- відповіді дипломника на зауваження керівника і рецензента.

Доповідь структурно складається з трьох частин:

- **вступ** – 1-2 хвилини (короткий зміст вступу до роботи – обґрунтування вибору теми, мета, задачі, методика дослідження тощо);
- **інформація про виконану роботу** – 3–4 хвилини (послідовно за розділами основної частини – що автором самостійно здійснено, проаналізовано, розраховано тощо);
- **повний виклад результатів дослідження**, які є предметом захисту, – 2-3 хвилини (висновки роботи).

Графічний матеріал, за рішенням випускової кафедри, виконується у вигляді слайдової презентації в Microsoft Power Point (10–15 слайдів) і роздаткового матеріалу. Мінімальний шрифт – 20. На слайдах надається

здебільшого графічний, схематичний, табличний матеріал, а також результати моделювання. На нього випускник посилається під час доповіді. Скопійований з роботи текст і поданий на слайдах не є презентацією.

Публічний захист магістерської роботи має характер наукової дискусії і проходить в атмосфері взаємної поваги, високої вимогливості та принциповості, дотримання наукової етики. При цьому випускнику рекомендується в доповіді (як і в тексті роботи) уникати слів «я», «мною». Слід використовувати вирази «нами отримано», «в ході дослідження ми» тощо. Наприкінці доповіді випускник повідомляє про її закінчення словами «Доповідь закінчено, дякую за увагу».

Оцінювання результатів захисту кваліфікаційних робіт здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в університеті системою контролю знань за національною шкалою та 100-бальною шкалою.

Випускнику кваліфікаційну роботу оцінюють на закритому засіданні ЕК. При оцінюванні роботи членами ЕК враховується глибина опрацювання і розкриття теми, ступінь використання джерел, уміння аналізувати зібраний матеріал, грамотність і стиль викладу, якість технічного оформлення роботи, якість доповіді студента і відповідей на запитання та критичні зауваження.

При визначенні оцінки кваліфікаційної роботи береться до уваги рівень теоретичної, наукової та практичної підготовки студента.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Оцінка «ВІДМІННО»

100 – 90 балів:

Зміст роботи: Тема розкрита повністю, продемонстровано глибокий науковий підхід та високий рівень аналітичного мислення здобувача. Інформаційна база є репрезентативною, актуальною та містить сучасні статистичні дані й міжнародні джерела (зокрема іноземною мовою). Робота має чітку логіку, методологічну обґрунтованість, містить самостійні наукові результати, розрахунки, моделі або авторські пропозиції щодо вирішення прикладних проблем у сфері міжнародних економічних відносин (МЕВ).

Оформлення: Робота оформлена бездоганно, повністю відповідає чинним ДСТУ (або стилю АРА) та технічним вимогам кафедри. Рисунки, таблиці та формули мають наскрізну логіку та правильні посилання.

Захист та відповіді на запитання: Доповідь логічна, впевнена, супроводжується якісним презентаційним матеріалом. Здобувач демонструє вільне володіння матеріалом, вичерпно, аргументовано та кваліфіковано відповідає на всі запитання членів екзаменаційної комісії (ЕК), демонструє здатність до наукової дискусії.

Академічна доброчесність: Повністю дотримано вимог академічної доброчесності. Текст пройшов перевірку антиплагіатною системою університету, відсоток збігів є мінімальним і технічно виправданим, запозичення оформлені коректно.

Оцінка «ДОБРЕ»

89 – 80 балів:

Зміст роботи: Тема дослідження розкрита на високому науковому рівні. Здобувач продемонстрував вміння аналізувати складні економічні процеси у сфері МЕВ. Висновки обґрунтовані та логічні, запропоновані рекомендації мають практичну цінність. Інформаційна база достатня, проте у викладі матеріалу є незначні дискусійні моменти або поодинокі логічні неточності, які не впливають на загальну високу якість дослідження.

Оформлення: Оформлення загалом відповідає чинним вимогам, але присутні поодинокі дрібні технічні огріхи чи друкарські помилки (наприклад, у списку джерел або підписах до рисунків), які суттєво не псують загальне враження від роботи.

Захист та відповіді на запитання: Доповідь чітка, презентація структурована. Здобувач правильно відповідає на запитання членів ЕК, але на деякі з них відповіді могли бути більш розгорнутими, або ж виникали труднощі під час аргументації окремих дискусійних положень роботи.

Академічна доброчесність: Норми академічної доброчесності повністю дотримані, запозичений текст належним чином процитовано.

79 – 70 балів:

Зміст роботи: Робота є самостійним дослідженням, тему розкрито, завдання виконано. Проте аналітична частина має переважно описовий характер, бракує глибокого критичного аналізу сучасних тенденцій або самостійного економетричного/статистичного моделювання. Елементи наукової новизни або практичні рекомендації виражені слабо.

Оформлення: В оформленні тексту, таблиць чи бібліографії присутні систематичні, але не критичні помилки (наприклад, порушено шрифт у деяких таблицях, не скрізь дотримано правил оформлення інтернет-посилань).

Захист та відповіді на запитання: Здобувач виголошує доповідь близько до тексту або презентації. На запитання членів комісії відповідає загалом правильно, але не завжди може обґрунтувати власну методику розрахунків чи чітко розмежувати свій особистий внесок від здобутків інших науковців.

Оцінка «ЗАДОВІЛЬНО»

69 – 60 балів:

Зміст роботи: Робота загалом відповідає основним вимогам, що висуваються до магістерських досліджень, тему розкрито на мінімально

допустимому рівні. Спостерігається певна компілятивність матеріалу, теоретичний та аналітичний розділи слабо пов'язані між собою. Пропозиції та рекомендації у третьому розділі мають занадто загальний, декларативний характер, без належних фінансово-економічних розрахунків чи обґрунтування для сфери МЕВ. Інформаційна база є дещо застарілою.

Оформлення: Робота має суттєві відхилення від методичних вимог щодо оформлення (порушено правила нумерації, інтервалів, структури таблиць, є значні помилки в бібліографічному описі джерел).

Захист та відповіді на запитання: Доповідь невпевнена, здобувач повністю читає текст із аркуша. Відповіді на запитання членів ЕК є неповними, занадто короткими або неточними. Здобувач не може аргументувати логіку побудови дослідження та захистити свої висновки.

59 – 50 балів:

Зміст роботи: Робота виконана на межі між задовільною та незадовільною оцінками. Окремі завдання роботи не виконано або виконано формально. Структура дослідження є не зовсім логічною, обсяг розділів не збалансований (суттєве недовиконання обсягу окремих підрозділів). Магістерський рівень наукового пошуку майже відсутній, робота має ознаки бакалаврського реферативного дослідження.

Оформлення: Оформлення неохайне, містить багато технічних та граматичних помилок, стиль викладу не повністю науковий.

Захист та відповіді на запитання: Під час захисту здобувач орієнтується в матеріалі слабо, на більшість запитань членів ЕК не може дати чіткої та правильної відповіді, демонструє лише базові знання з дисциплін спеціальності.

Оцінка «НЕЗАДОВІЛЬНО»

49 – 0 балів:

Зміст та оформлення: Тему роботи не розкрито, мета дослідження не досягнута. Робота має хаотичну структуру, завдання дослідження не виконані. Обсяг роботи суттєво менший за встановлений мінімум. Порушено базові вимоги наукового стилю та оформлення. Наявна негативна рецензія рецензента або незадовільний відгук наукового керівника.

Захист: Здобувач не з'явився на захист без поважних причин, або ж під час захисту продемонстрував повне незнання предмета дослідження, не зміг відповісти на жодне з поставлених запитань.

Академічна доброчесність: У роботі виявлено академічний плагіат, фабрикацію або фальсифікацію даних, використання штучно згенерованого тексту без належного наукового опрацювання, чи інші суттєві порушення Положення про академічну доброчесність ХНУ імені В. Н. Каразіна, що

підтверджено відповідним висновком. Робота знімається з захисту або оцінюється незадовільно без права перездачі під час поточної атестації.

Результат захисту оголошується того ж дня після оформлення протоколу засідання ЕК. Рішення про оцінку випускної кваліфікаційної роботи, а також про присвоєння випускнику відповідної кваліфікації і видачу диплома приймається ЕК. Повторний захист кваліфікаційної роботи з метою підвищення оцінки не дозволяється.

Здобувач, не допущений до захисту або такий, що отримав незадовільну оцінку на захисті, відраховується з університету.

У випадку, коли захист кваліфікаційної роботи визнається незадовільним, Екзаменаційна комісія встановлює, чи може студент подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену випусковою кафедрою, при повторній атестації. Рішення Екзаменаційної комісії зазначається у протоколі.

ДОДАТКИ

Додаток А

ТИПОВА ТЕМАТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ МАГІСТРА

1. Особливості розвитку транспортної інфраструктури в умовах глобалізації.
2. Постіндустріальний розвиток національних економік: глобальні закономірності та регіональні особливості (на прикладі конкретних країн).
3. Територіальний поділ праці як механізм міжнародної спеціалізації країн світу в системі світогосподарських зв'язків (на прикладі конкретних країн).
4. Полюси зростання як інструмент підйому продуктивних сил у регіональному та державному вимірах (на прикладі однієї або кількох країн).
5. Кластерні ініціативи як засіб підвищення конкурентоспроможності: світовий досвід та впровадження в Україні.
6. Регіоналізація та глобалізація як тенденції розвитку сучасного світового господарства.
7. Сучасні світогосподарські процеси, їх теоретичне підґрунтя, тенденції та перспективи розвитку.
8. Формування і розвиток стратегії зовнішньоекономічних зв'язків країн (на прикладі конкретних країн).
9. Економічна експансія КНР та її вплив на світогосподарські процеси.
10. Міжнародні аукціони як форма торговельно-економічних відносин.
11. Правове забезпечення захисних застережень у зовнішньоекономічній діяльності.
12. Світовий ринок мінеральних добрив: сучасний стан, тенденції, перспективи розвитку.
13. Продукція машинобудування як сегмент світового товарного ринку: тенденції та динаміка.
14. Реінжиніринг як складова регулювання фінансового ринку: світовий та український досвід.
15. Світовий досвід використання лізингових послуг у комерційній діяльності та можливості його застосування в Україні.
16. Виробництво мінеральних добрив в Україні: залежність від імпорту сировини та енергоносіїв, проблеми та перспективи розвитку.
17. Цукрова промисловість України в умовах її членства у СОТ: проблеми та перспективи.
18. Світовий АПК: порівняльний аналіз розвитку в розрізі країн різних рівнів соціально-економічного розвитку.
19. Розвиток електронного бізнесу на світовому ринку.
20. Розвиток міжнародної логістики в умовах інформатизації світової економіки.
21. Міжнародний рух капіталу в умовах глобалізації.
22. Мотивація і форми міжнародного руху капіталу (на прикладі конкретних країн).
23. Організаційно-економічні умови залучення іноземних інвестицій у вільні економічні зони (на прикладі конкретних країн).

- 24.Іноземні інвестиції в процесі економічної модернізації України.
- 25.Міжнародне інвестування та його вплив на економічний розвиток.
- 26.Вплив прямих іноземних інвестицій на економічний розвиток країн Латинської Америки.
- 27.Розвиток позабіржового фондового ринку в умовах фінансової глобалізації.
- 28.Індекси світових фондових бірж як показники конкурентної симптоматики світової економіки.
- 29.Світовий досвід використання комерційних банків для зростання національної економіки.
- 30.Документарні операції банків як засіб мінімізації ризиків в експортно-імпортних операціях.
- 31.Державний контроль над потоками капіталу та оцінка його ефективності (на прикладі конкретних країн).
- 32.Федеральна резервна система США: її роль в економічному житті країни та вплив на валютно-фінансову систему світу.
- 33.Глобальна система резервних валют: сучасний стан та протиріччя розвитку.
- 34.Світовий досвід використання фінансових інструментів та можливості його застосування в Україні.
- 35.Трансформація фінансових систем України та країн Балтії в умовах лібералізації руху іноземного капіталу.
- 36.Трансформація фінансових дисбалансів світової економіки в умовах асиметрії глобального розвитку.
- 37.Специфіка розвитку національних фінансових систем.
- 38.Міждержавні міграційні зв'язки України: проблеми та тенденції розвитку.
- 39.Міграційна політика країни та механізм регулювання міжнародної міграції робочої сили (на прикладі України, інших країн).
- 40.Вплив глобальних дисбалансів на трансформацію міграційних процесів.
- 41.Сучасні тенденції міждержавних міграційних процесів країн Східної Європи.
42. Економічні кризи та їх прогнозування в сучасних умовах світогосподарських зв'язків.
- 43.Глобальна продовольча проблема: передумови виникнення та перспективи подолання.
- 44.Сучасні тенденції розвитку міжнародних економічних конфліктів в умовах світової кризи.
- 45.Глобальна урбанізація та агломераційні процеси світової промисловості.
- 46.Зовнішній борг як глобальна проблема сучасності.
- 47.Офшоризація світової економіки як глобальна проблема.
- 48.Стратифікація доходів населення світу: стан, тенденції, проблеми.
- 49.Якість життя населення світу: географічні відмінності, тенденції, проблеми.
- 50.Формування та розвиток світових товарних ринків в умовах глобалізації.
- 51.Формування та розвиток міжнародних ринків у сфері послуг.
- 52.Зовнішньоекономічна безпека країн: методи оцінки та інструменти забезпечення.
- 53.Цифрова глобальна економіка як стратегічний імператив світового розвитку.

- 54.Плюрилатералізм у регулюванні цифрової торгівлі: роль Digital Economy Agreements (DEAs) та WTO JSI.
- 55.Штучний інтелект як реорганізатор глобальних ланцюжків вартості.
- 56.Цифрові валюти центральних банків як інструмент фінансового суверенітету та диверсифікації резервних активів.
- 57.Адаптація глобальної мережі фінансової безпеки (GFSN) до системних ризиків, спричинених цифровими грошима.
- 58.Екологічний слід цифрової трансформації глобальної економіки.
- 59.Цифровізація торговельного фінансування як ключовий напрям розвитку міжнародного кредитування.
- 60.Організаційно-економічний механізм регулювання нафтогазового виробництва країнами ОПЕК.
- 61.Організаційний механізм регулювання міжнародної торгівлі СОТ.
- 62.Міжнародний валютний фонд, його призначення, роль у фінансовій підтримці національних економік країн світу.
- 63.Всесвітня організація туризму та її роль у розвитку світового ринку туристських послуг.
- 64.Країни БРІКС: місце і роль у світогосподарських процесах.
- 65.ЄврАзЕС: стан та перспективи розвитку.
- 66.Франчайзинг як форма ведення бізнесу: міжнародний досвід та перспективи розвитку в Україні.
- 67.Аутсорсинг та офшоринг як складові міжнародного поділу праці: стан, тенденції, перспективи.
- 68.Формування високотехнологічних кластерів в економіці Європи як досвід для України.
- 69.Інновації як засіб економічного розвитку держави та їх вплив на формування світового господарства (на прикладі України або інших країн).
- 70.Створення національної інноваційної системи України з використанням досвіду інноваційних систем передових країн світу (за вибором студента).
- 71.Європейська система розвитку високих технологій на світовому ринку інновацій.
- 72.Науково-технічне співробітництво України з ЄС в умовах реалізації Угоди про асоціацію.1. Регіони України в системі її зовнішньоекономічних відносин: стан, перспективи (на прикладі будь-якого регіону країни).
- 73.Розвиток і диверсифікація форм та напрямів інтеграційних процесів в Європі: досвід для України.
- 74.Міжнародні інтеграційні процеси та їх вплив на систему МЕВ.
- 75.Роль банківського кредитування України у міжнародних економічних відносинах: стан та конкурентні переваги.
- 76.Інтеграція української страхової системи до світового ринку страхових послуг.
- 77.Зовнішньоторговельна політика України в умовах її інтеграції до світогосподарських процесів.
- 78.Вплив дипломатії на зовнішньоекономічну діяльність України.
- 79.Імпортозаміщення як механізм підвищення ефективності функціонування національної економіки (на прикладі України, інших країн).

80. Зона вільної торгівлі між Україною та ЄС: перспективи створення та оцінка економічних наслідків.
81. Міжнародна спеціалізація економіки України в умовах прискорення світового технічного прогресу.
82. Дипломатичний супровід національного бізнесу в Україні.
83. Напрямки підвищення міжнародної конкурентоспроможності економіки України.
84. Інвестиційне забезпечення модернізації української промисловості в умовах асоціації з ЄС.
85. Перспективи поглиблення та розвитку економічних відносин між Україною та Королівством Швеція.
86. Торговельно-економічне співробітництво України з країнами Магрибу: сучасний стан, тенденції та перспективи.
87. Експортний потенціал України та його реалізація у торговельно-економічних відносинах із Французькою Республікою.
88. Зовнішньоторговельні відносини України та КНР у галузі важкої та хімічної промисловості.

ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОГО АРКУША

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики

До захисту допущено кафедрою міжнародних економічних відносин та логістики протокол № _____ від _____

завідувач кафедри _____ Анна ЗАЙЦЕВА

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти

ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ІНДІЇ

З КРАЇНАМИ АСЕАН

(тема роботи)

} Кегль
16 пт

Спеціальність (спеціалізація) С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
(за спеціалізаціями) спеціалізація С1.02 Міжнародні економічні відносини

Освітня програма Міжнародні економічні відносини

Здобувач _____ Ім'я ПРИЗВИЩЕ
(підпис)

Науковий керівник _____ Ім'я ПРИЗВИЩЕ
(підпис)

Харків – 2026 року

ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ ЗАВДАННЯ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

Анна ЗАЙЦЕВА

«___» _____ 2026 року

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ**

здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти

Доброго Ігоря Олександровича

Спеціальність: С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)»

Спеціалізація С1.02 Міжнародні економічні відносини

Освітня програма «Міжнародні економічні відносини»

1. Тема роботи «Економічне співробітництво Індії з країнами АСЕАН»

керівник роботи д. е. н., проф. О. А. Довгаль

затверджені наказом по Університету від «___» _____ 20__ року №__

2. Строк подання студентом роботи «___» _____ 202__ року

3. Вихідні дані до роботи: перелічити через кому основні джерела статистичної / аналітичної / нормативно-правової інформації, що є базовими для виконання дослідження

4. Перелік питань, які потрібно розробити

- 1) дослідити теоретичні аспекти економічної інтеграції країн, що розвиваються;
- 2) розглянути ретроспективу розвитку інтеграційних процесів у межах АСЕАН;
- 3) розкрити методичні підходи до дослідження економічного співробітництва країн, що розвиваються;
- 4) проаналізувати передумови формування і розвиток економічного співробітництва між Індією і АСЕАН;
- 5) провести аналіз динаміки географічної та товарної структури зовнішньої торгівлі Індії з АСЕАН;

- 6) охарактеризувати тенденції розвитку економічного співробітництва між Індією і АСЕАН у сфері міжнародного руху капіталу;
- 7) дослідити перспективи посилення економічних позицій Індії в Південно-Східній Азії;
- 8) визначити напрями подальшого розвитку співробітництва між Індією та АСЕАН;
- 9) проаналізувати можливості застосування досвіду Індії в розвитку відносин з АСЕАН для України.

5. План роботи

№ з/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Розділ 1. Теоретико-методичні засади дослідження економічного співробітництва країн, що розвиваються		
2	Розділ 2. Особливості економічного співробітництва Індії з країнами АСЕАН		
3	Розділ 3. Перспективи розвитку економічного співробітництва Індії з країнами АСЕАН		

6. Дата видачі завдання «__» _____ 202_ року

Здобувач вищої освіти _____ Ігор ДОБРИЙ
(підпис)

Керівник роботи _____ Олена ДОВГАЛЬ
(підпис)

ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ ЗМІСТУ РОБОТИ

ЗМІСТ

Вступ	5
Розділ 1. Теоретико-методичні засади дослідження економічного співробітництва країн, що розвиваються	9
1.1. Теоретичні аспекти економічної інтеграції країн, що розвиваються	9
1.2. Ретроспектива розвитку інтеграційних процесів у межах АСЕАН	18
1.3. Методичні підходи до дослідження економічного співробітництва країн, що розвиваються	28
Висновки до першого розділу	34
Розділ 2. Особливості економічного співробітництва Індії з країнами АСЕАН	36
2.1. Передумови формування і розвиток економічного співробітництва між Індією і АСЕАН	36
2.2. Динаміка географічної та товарної структури зовнішньої торгівлі Індії з АСЕАН	46
2.3. Тенденції розвитку економічного співробітництва між Індією і АСЕАН у сфері міжнародного руху капіталу	62
Висновки до другого розділу	69
Розділ 3. Перспективи розвитку економічного співробітництва Індії з країнами АСЕАН	71
3.1. Напрями подальшого розвитку співробітництва між Індією та АСЕАН	71
3.2. Перспективи посилення економічних позицій Індії в Південно-Східній Азії	79
3.3. Можливості застосування досвіду Індії в розвитку відносин з АСЕАН для України	86
Висновки до третього розділу	91
Висновки	93
Список використаних джерел	96
Додатки	105

ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ ЗАВДАНЬ ДОСЛІДЖЕННЯ

Для досягнення цієї мети в роботі були поставлені такі завдання:

- дослідити теоретичні аспекти економічної інтеграції країн, що розвиваються;
- розглянути ретроспективу розвитку інтеграційних процесів у межах АСЕАН;
- розкрити методичні підходи до дослідження економічного співробітництва країн, що розвиваються;
- проаналізувати передумови формування і розвиток економічного співробітництва між Індією і АСЕАН;
- провести аналіз динаміки географічної та товарної структури зовнішньої торгівлі Індії з АСЕАН;
- охарактеризувати тенденції розвитку економічного співробітництва між Індією і АСЕАН у сфері міжнародного руху капіталу;
- визначити напрями подальшого розвитку співробітництва між Індією та АСЕАН;
- дослідити перспективи посилення економічних позицій Індії в Південно-Східній Азії;
- проаналізувати можливості застосування досвіду Індії в розвитку відносин з АСЕАН для України.

ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ НАЗВ ТА ТЕКСТУ РОЗДІЛІВ І ПІДРОЗДІЛІВ

**РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ
ЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА КРАЇН, ЩО РОЗВИВАЮТЬСЯ**

1.1. Теоретичні аспекти економічної інтеграції країн, що розвиваються

Однією з найважливіших тенденцій сучасної економіки є активізація процесів регіональної економічної інтеграції. Так, з початку 1990-х років значно зросла кількість укладених регіональних торгових угод. Практично всі держави в тому чи іншому форматі беруть участь хоча б в одному інтеграційному об'єднанні, маючи на меті поглиблення зовнішньоекономічних зв'язків і прискорення економічного розвитку країни, а також подальшу інтеграцію в систему світогосподарських зв'язків [7].

.....

Висновки до першого розділу

ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ РИСУНКІВ

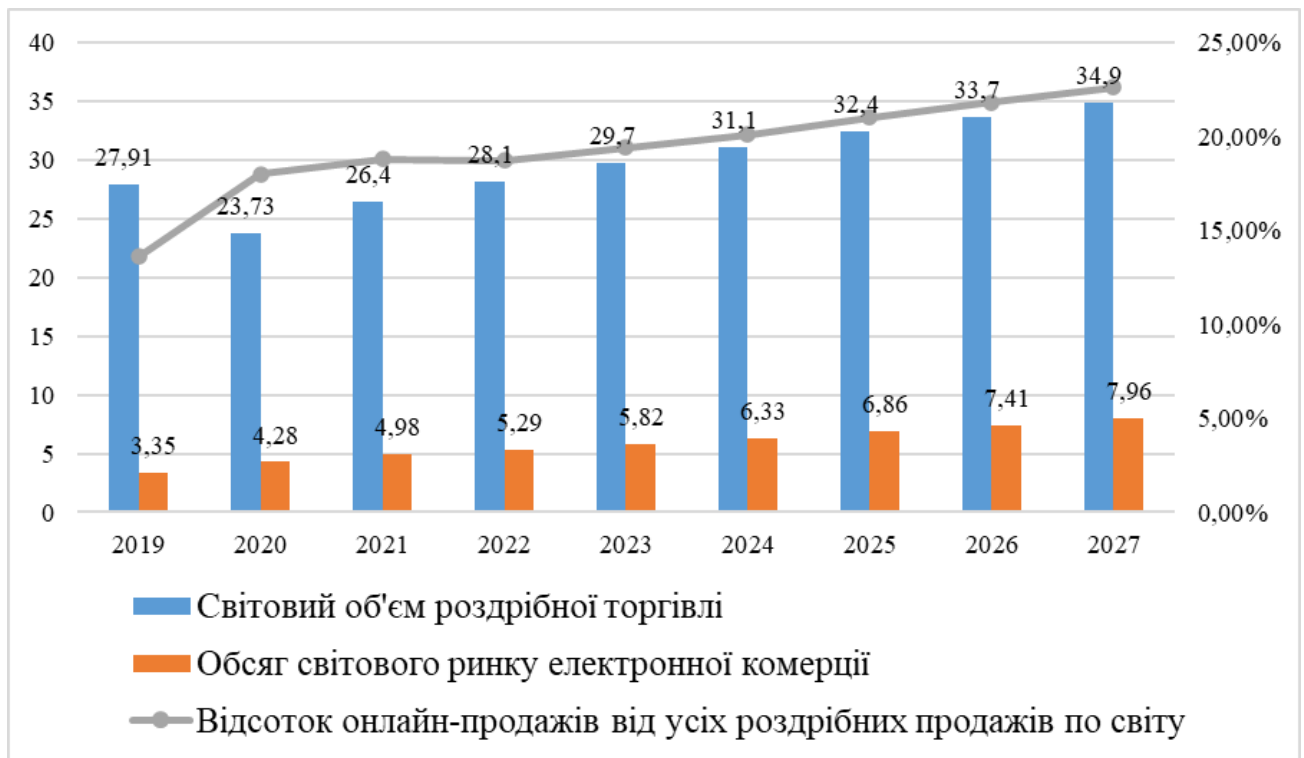

Рис. 2.1. Співвідношення світового ринку роздрібної торгівлі та електронної комерції, трлн дол. США. Складено автором за [17]

ДОДАТОК Л
ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ ТАБЛИЦЬ

Таблиця 2.1

Результати кореляційного аналізу

Показник	Коеф. кореляції в експорті	Р-значення (експорт)	Коеф. кореляції в імпорті	Р-значення (імпорт)
ВВП	0,583	0,1295	0,443	0,272
Рівень інфляції	-0,759	0,029	-0,579	0,1329
Рівень безробіття	-0,274	0,5119	-0,627	0,0965
ППІ	0,512	0,1941	-0,062	0,8835

Джерело: розраховано автором за [20]

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ВИСНОВКІВ ДО РОЗДІЛУ

Висновки до першого розділу

За результатами проведеного дослідження теоретико-методичних засад дослідження економічного співробітництва країн, що розвиваються, можна зробити такі висновки:

1. Обґрунтовано, що однією з найважливіших тенденцій сучасної економіки є активізація процесів регіональної економічної інтеграції. Активізація інтеграційних процесів серед країн, що розвиваються,

2. Як регіональне інтеграційне угруповання АСЕАН відноситься до типу «Південь-Південь», представляючи собою економічне інтеграційне об'єднання країн, що розвиваються. При цьому фактично АСЕАН-10 функціонує по типу «Північ-Південь», оскільки Асоціація охоплює розвинені і країни, що розвиваються. При цьому взаємодію Індії з країнами Асоціації ...

3. АСЕАН втілює в собі концепцію «східноазійського регіоналізму». При цьому концепція Асоціації передбачала протидію зовнішнім загрозам,

4. Визначено, що в рамках Асоціації взаємодіють 10 країн, що відрізняються в політичному, економічному і культурному відношенні.....

5. Доведено ефективність використання гравітаційної моделі зовнішньої торгівлі в рамках фундаментальних теорій міжнародної торгівлі в якості методичних засад дослідження економічного співробітництва країн, що розвиваються. Запропоновано її використання для аналізу експортно-імпортних потоків Індії з АСЕАН і країнами-учасниками Асоціації.....

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ВИСНОВКІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

ВИСНОВКИ

В результаті проведеного дослідження економічного співробітництва Індії з країнами АСЕАН можна зробити наступні висновки.

1. Досліджено теоретичні аспекти економічної інтеграції країн, що розвиваються. Зокрема обґрунтовано, що активізація ...

2. Розглянуто ретроспективу розвитку інтеграційних процесів у межах АСЕАН. Визначено, що найбільш важливий етап

3. Серед розглянутих методичних підходів до дослідження економічного співробітництва країн, що розвиваються, доведено ефективність використання гравітаційної моделі зовнішньої торгівлі ...

4. В результаті аналізу передумов формування і розвитку економічного співробітництва між Індією і АСЕАН обґрунтовано, що протягом 1990–2000 рр. зовнішня політика Індії змінилася з орієнтації

5. Проведений аналіз динаміки географічної та товарної структури зовнішньої торгівлі Індії з АСЕАН довів, що....

6. Пріоритетними тенденціями розвитку економічного співробітництва між Індією і АСЕАН у сфері міжнародного руху капіталу є такі: ...

7. У роботі визначено напрями подальшого розвитку співробітництва між Індією та АСЕАН, а саме...

8. Дослідження перспектив посилення економічних позицій Індії в Південно-Східній Азії виявило, що

9. Аналіз можливостей застосування досвіду Індії в розвитку відносин з АСЕАН для України довів, що...

**ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
(ЗА ДСТУ 8302:2015)***

Характеристи ка джерела	Приклади оформлення
Один автор	Липов В.В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Модуль 1. Світова система господарювання : навчально-практичний посібник. К.: Видавничий дім «Професіонал», 2021. 368 с.
Два автори	Довгаль О. А., Фоміна Є. В. Інтелектуалізація глобального економічного розвитку. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2022. 192 с. URL: http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/17919
Три автори	Козак Ю.Г., Ковалевський В.В., Ржепішевський К.І. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях : навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Професіонал», 2022. 676 с.
Монографії	Імперативи розвитку міжнародних економічних відносин в умовах глобальних викликів : колективна монографія / кол. авт. ; за ред. О. А. Довгаль. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2022. 528 с. URL: http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/17920
Без автора	Міжнародні економічні відносини : підручник / за ред. О. А. Довгаль. 2-ге вид., перероб. та доп. Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2025. 852 с. Режим доступу: URL: https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/23290
Матеріали конференцій	Dovgal O. Investment activities in the segment of the electric vehicle value chain in the ASEAN region. <i>International scientific journal "Internauka." Series: "Economic Sciences"</i> , 2025. № 6. DOI: https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-6-11131
Словники	Європейський Союз: економіка, політика, право : енцикл. слов. / Андрєєва О. М. та ін. ; ред. кол. : В. В. Копійка (голова) та ін. К. : Київський університет, 2011. 367 с.
Частина книги, періодичного видання	Григорова-Беренда Л.І. Оцінка концентрації й ризиків залежності в торгівлі між Україною та Польщею. <i>Ефективна економіка</i> , 2025. № 9. С. 39-50. DOI: https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.9.36%20 . URL: https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/7565
Електронні ресурси	The OECD Digital Services Trade Restrictiveness Index. OECD. URL: https://www.oecd.org/en/topics/services-trade-restrictiveness-index.html

**ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
(ЗА АРА 7)****

Характеристи ка джерела	Приклади оформлення
Один автор	Липов, В. В. (2021). <i>Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Модуль 1. Світова система господарювання: навчально-практичний посібник</i> . Видавничий дім «Професіонал».
Два автори	Довгаль, О. А., & Фоміна, Є. В. (2022). <i>Інтелектуалізація глобального економічного розвитку</i> . ХНУ імені В. Н. Каразіна. http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/17919
Три автори	Козак, Ю. Г., Ковалевський, В. В., & Ржепішевський, К. І. (2022). <i>Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях: навчальний посібник</i> . Видавничий дім «Професіонал».
Монографії	Довгаль, О. А. (Ред.). (2022). <i>Імперативи розвитку міжнародних економічних відносин в умовах глобальних викликів: колективна монографія</i> . ХНУ імені В. Н. Каразіна. http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/17920
Без автора	Довгаль, О. А. (Ред.). (2025). <i>Міжнародні економічні відносини: підручник</i> (2-ге вид., перероб. та доп.). Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна. https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/23290
Матеріали конференцій	Dovgal, O. (2025). Investment activities in the segment of the electric vehicle value chain in the ASEAN region. <i>International Scientific Journal "Internauka". Series: "Economic Sciences"</i> , (6). https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-6-11131
Словники	Андрєєва, О. М., та ін. (2011). <i>Європейський Союз: економіка, політика, право: енциклопедичний словник</i> (В. В. Копійка та ін., Ред.). Київський університет.
Частина книги, періодичного видання	Григорова-Беренда, Л. І. (2025). Оцінка концентрації й ризиків залежності в торгівлі між Україною та Польщею. <i>Ефективна економіка</i> , (9), 39–50. https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.9.36
Електронні ресурси	OECD. (n.d.). <i>The OECD Digital Services Trade Restrictiveness Index</i> . https://www.oecd.org/en/topics/services-trade-restrictiveness-index.html

* Бібліографічний опис за [Національним стандартом України ДСТУ 8302:2015](#)

** Бібліографічний опис за [стилем АРА 7](#)

ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Величко К.Ю., Тимохова Г.Б., Євтушенко Г.В. Міжнародні бізнес-стратегії цифрової трансформації в умовах «Суспільства 5.0». *Економіка та суспільство*, 2023. № 50. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-69>
2. Dovgal O. A. Features and trends of the digitalization process in the development of the green economy. *Економічний простір*, № 206, 2025, С. 57-63. URL: <https://economicspace.pgasa.dp.ua/article/view/343290>. DOI: 10.30838/EP.206.57-63
3. Теорія і практика зовнішньої торгівлі: навчальний посібник / Л. І. Григорова-Беренда, М. В. Шуба. 2-ге вид., випр., перероб. і доп. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. 136 с. URL: <https://ekhnuir.karazin.ua/items/41cbf75e-c6c5-406d-ac8f-995f07a3ac19>
4. Специфіка європейської економічної інтеграції України в умовах асоціації з ЄС та нової промислової революції: кол. авторів / за ред. І. Ю. Матюшенка. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна , 2023, 408 с. URL: <https://ekhnuir.karazin.ua/items/725b5ee2-430c-4014-88e2-fc3d2d227d4c>
5. Крилов Д.В. Трансформація ринку праці в умовах цифровізації національної економіки України. *Economic synergy*, 2024. Iss. 2. С. 21-32. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/econsyn_2024_2_4
6. Ханова О.В. Трирівневий підхід до аналізу інноваційного розвитку України та Швейцарії в контексті їх співробітництва. *Актуальні проблеми економіки*. 2025. № 9 (291). С.159-168. URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2025/10/9.25._topic_Olena-Khanova-159-168.pdf. DOI: 10.32752/1993-6788-2025-1-291-159-168
7. Глобальні проблеми сучасності : підручник / [кол. авт.]; за ред. В. С. Бакірова (голова), А. П. Голікова, О. А. Довгаль, В. А. Пересадько, В. І. Сідорова. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. 632 с. URL: <https://ekhnuir.karazin.ua/items/16ca5c73-0212-44a3-83ff-48c87d022f4c>
8. Про схвалення Стратегії розвитку сфери електронних комунікацій України на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/546-2025-r#Text>
9. Тимохова Г.Б., Кудінова М.М. Особливості формування цифрових стратегій розвитку. *Економіко-правові аспекти господарювання: сучасний стан*,

ефективність та перспективи : праці VII Міжнар. наукпракт. конф. (Одеса, 25-26 вересня, 2022). Одеса, 2022. С. 290-292. URL:

<https://share.google/3jb4I9uOmoPqi7JbT>

10. Світова економіка : підручник 2-ге вид., переробл. та доповн. / [кол. авт.]; за ред. О. А. Довгаль. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2025. 532 с. URL: <https://ekhnuir.karazin.ua/items/01cdef6d-b04f-4b3d-99de-1cbad831620d>

11. Міжнародні економічні відносини : підручник 2-ге вид., переробл. та доповн. / [кол. авт.]; за ред. О. А. Довгаль. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2025. 852 с. URL: <https://ekhnuir.karazin.ua/items/a077d6c2-2f3f-438b-8d70-3d99b9393d1a>

12. Цифрова трансформація економіки України у воєнний час. Січень 2025 року. Niss. URL: <https://surl.li/tzfasv>

13. Макаrchук К.О. Тенденції розвитку зовнішньої торгівлі послугами країн Балтії в умовах європейської інтеграції. *Економічний простір*. 2026. № 209. URL: <https://economic-prostir.com.ua/wp-content/uploads/2026/02/209-283-290-makarchuk.pdf>. DOI: 10.30838/EP.209.283-290

14. Шашина М.В., Кочерга О.О. Ефективність використання ресурсного потенціалу підприємства в умовах цифровізації. *Economic synergy*, № 2, 2024. С. 33-47. DOI: <https://doi.org/10.53920/ES-2024-2-3>

15. Як наукові парки рухатимуть інновації в Україні: новий законопроект Science City. URL: <https://surl.li/eihgwd>

16. WINWIN: Секторальна стратегія розвитку AUV в Україні. URL: <https://surl.li/mrxopу>

17. WINWIN: Україна затвердила Стратегію цифрового розвитку інновацій до 2030 року. URL: <https://surl.li/zmvzcd>

18. World bank open data. URL: <https://data.worldbank.org/>

ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ АНОТАЦІЇ

АНОТАЦІЯ

Бутіков І. О. Економічне співробітництво Індії з країнами АСЕАН: кваліфікаційна робота магістра [Рукопис]. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2026. 95 с.

Кваліфікаційна робота магістра присвячена обґрунтуванню особливостей взаємодії Індії в рамках економічної співпраці з АСЕАН.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків; містить 10 рисунків, 14 таблиць, список використаних джерел з 73 найменувань.

У першому розділі роботи досліджено теоретичні аспекти економічної інтеграції країн, що розвиваються; розглянуто ретроспективу розвитку інтеграційних процесів у межах АСЕАН; розкрито методичні підходи до дослідження економічного співробітництва країн, що розвиваються.

У другому розділі проаналізовано передумови формування і розвиток економічного співробітництва між Індією і АСЕАН; проведено аналіз динаміки географічної та товарної структури зовнішньої торгівлі Індії з АСЕАН; схарактеризовано тенденції розвитку економічного співробітництва між Індією і АСЕАН у сфері міжнародного руху капіталу.

У третьому розділі досліджено перспективи посилення економічних позицій Індії в Південно-Східній Азії; визначено напрями подальшого розвитку співробітництва між Індією та АСЕАН; проаналізовано можливості застосування досвіду Індії в розвитку відносин з АСЕАН для України.

Ключові слова: інтеграційні процеси, економічне співробітництво, зовнішня торгівля, міжнародний рух капіталу.

ABSTRACT

Butikov I. A. Economic cooperation of India with ASEAN countries: master's degree work [manuscript]. Kharkiv: V.N. Karazin National University, 2026. 95 p.

The master's thesis is devoted to substantiating the peculiarities of India's interaction in the framework of economic cooperation with ASEAN.

The work consists of an introduction, three sections, conclusions; contains 10 figures, 14 tables, a list of sources used with 73 items.

The first section examines the theoretical aspects of economic integration of developing countries; a retrospective of the development of integration processes within ASEAN is considered; methodical approaches to the study of economic cooperation of developing countries are revealed.

The second section analyzes the preconditions for the formation and development of economic cooperation between India and ASEAN; an analysis of the dynamics of the geographical and commodity structure of India's foreign trade with ASEAN; the tendencies of development of economic cooperation between India and ASEAN in the field of the international movement of capital are characterized.

The third section examines the prospects for strengthening India's economic position in Southeast Asia; identified areas for further development of cooperation between India and ASEAN; the possibilities of applying the experience of India in the development of relations with ASEAN for Ukraine are analyzed.

Key words: integration processes, economic cooperation, foreign trade, international capital movement.

Анотацію друкувати на одному аркуші (одиначним інтервалом шрифтом 12)

**ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ ЗОВНІШНЬОЇ РЕЦЕНЗІЇ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ
МАГІСТРА**

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу магістра 2-го року навчання
групи УО-61 денної (заочної) форми здобуття освіти
спеціальність С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за
спеціалізаціями) спеціалізація С1.02 Міжнародні економічні відносини
освітня програма «Міжнародні економічні відносини»
ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

(прізвище, ім'я, по батькові)

на тему _____

1. Актуальність теми

2. Характеристика якості виконання кожного розділу роботи

3. Ступінь обґрунтованості висновків роботи

4. Характеристика ілюстративної частини роботи

5. Використання в кваліфікаційній роботі останніх досліджень,
передових методів і технологій (дослідницька частина)

6. Позитивні сторони роботи

7. Недоліки роботи

8. Практичне значення роботи

9. Загальна оцінка кваліфікаційної роботи

Рецензент:

Печатка установи

**ФОРМА ЗАЯВИ ЩОДО ПЕРЕВІРКИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ НА НАЯВНІСТЬ
ЗАПОЗИЧЕНЬ З ІНШИХ ДОКУМЕНТІВ**

Ректору Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна

студента _____
прізвище, ім'я та по батькові

форма здобуття освіти _____
денна, заочна (дистанційна)

рівень вищої освіти другий (магістерський)

спеціальність С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)
спеціалізація С1.02 Міжнародні економічні відносини
(код та найменування спеціальності; спеціалізації)

освітня програма «Міжнародні економічні відносини»
факультет (інститут) ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного
бізнесу
(найменування факультету або інституту)

З А Я В А

Підтверджую, що текст кваліфікаційної магістерської роботи:

(назва роботи)

був написаний мною особисто, він не містить запозичень із інших документів, а також чужих
опублікованих результатів без належного посилання на авторів та першоджерела, а також не
містить свідомої фальсифікації результатів.

Електронна версія роботи, яка надана для проведення перевірки щодо наявності
запозичень з інших документів, повністю збігається з друкованою.

**Ознайомлений з Порядком проведення перевірки кваліфікаційних робіт, наукових
праць та навчальних видань щодо наявності запозичень з інших документів.**

(дата)

(підпис)

Електронне навчальне видання комбінованого використання
Можна використовувати в локальному та мережному режимі

Григорова-Беренда Лариса Іванівна
Довгаль Олена Андріївна
Зайцева Анна Сергіївна
Ханова Олена В'ячеславівна

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

Методичні рекомендації
до виконання для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
освітньої програми «Міжнародні економічні відносини»

2-ге видання, перероблене і доповнене

В авторській редакції

Підписано до розміщення 25.06.2026. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 2,96. Обсяг 0,646 Мб. Зам. № 295/26.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
61022, м. Харків, майдан Свободи, 4.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3367 від 13.01.2009
Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна